

**Аналіз
результатів опитування здобувачів вищої освіти ОС Бакалавр
у НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»
щодо дотримання принципів академічної доброчесності**

Опитування проводилося протягом 21.10.-07.11.2024р., шляхом використання Google forms, анонімно та на добровільних засадах.

Метою дослідження є визначення обізнаності студентів з нормами академічної доброчесності, формами її порушень, розуміння цінності навчання, усвідомлення наслідків недоброчесних практик, з'ясування ефективності заходів реагування на прояви академічної недоброчесності та формування пропозицій щодо вдосконалення академічної культури у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Цільова аудиторія дослідження – здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за різними освітньо-професійними програмами у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

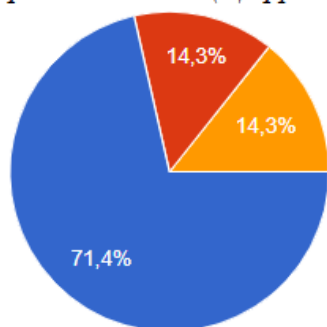
Розподіл респондентів відповідно до освітньо-професійної програми, за якою вони здобувають вищу освіту

<i>№</i>	<i>Освітньо-професійна програма (спеціальність)</i>	<i>Кількість здобувачів чол.</i>
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок)	19
2.	Економіка (051 Економіка)	16
3.	Облік і оподаткування (071 Облік і оподаткування)	19
4.	Психологія (053 Психологія)	32
5.	Соціальна робота (231 Соціальна робота)	21
6.	Професійна освіта (Цифрові технології) (015 Професійна освіта (015.39 Цифрові технології))	28
Разом		135

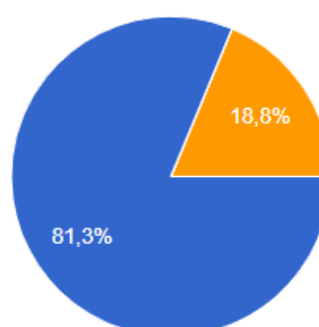
За даними проведеного опитування було встановлено, що переважній більшості студентів відома сутність поняття «академічна доброчесність». Це свідчить про те, що більшість студентів усвідомлює важливість дотримання етичних норм у навчальному процесі, таких як чесність, прозорість та повага до авторських прав.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи знайомі Ви із поняттям «академічна доброчесність?»»

ОПП Професійна освіта(Цифрові технології)

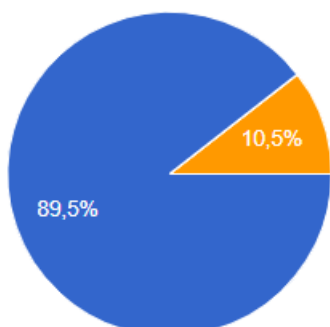

ОПП Економіка

● так
● ні
● важко відповісти

ОПП Облік і оподаткування

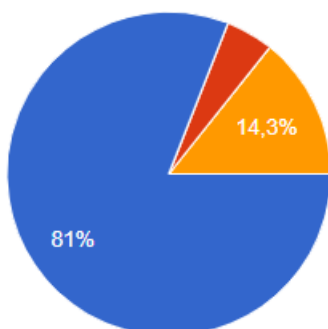

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

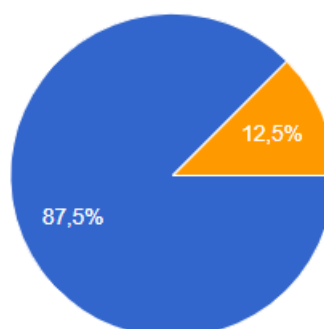

важко відповісти
1 (5,3%)

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

● так
● ні
● важко відповісти

Результати дослідження засвідчили, що здобувачі вищої освіти мають уявлення про прояви академічної недоброчесності.

На їх думку, найпоширенішими формами недоброчесної поведінки є плагіат, списування, обман та хабарництво. Натомість самоплагіат є найбільш маловідомим і менш зрозумілим явищем серед студентів.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Які з наведених елементів, на Вашу думку, є проявами академічної недоброчесності?»

№	Освітньо-професійна програма	Плагіат	Самоплагіат	Фабрикація	Фальсифікація	Списування	Обман	Хабарництво	Необ'єктивне оцінювання
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	100%	47,4%	73,7%	73,7%	84,25	89,5%	100%	89,5%
2.	Економіка	100%	37,5%	37,5%	43,8%	81,3%	75%	75%	62,5%
3.	Облік і оподаткування	94,7%	21,1%	47,4%	57,9%	68,4%	47,4%	68,4%	52,6%
4.	Психологія	96,9%	28,1%	46,9%	56,3%	65,6%	71,9%	68,8%	62,5%
5.	Соціальна робота	90,5%	60%	55%	60%	75%	70%	90%	90%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	57,1%	42,9%	64,3%	35,7%	64,3%	57,1%	42,9%	42,9%

Також переважна кількість опитаних розуміють значення поняття «плагіат» й усвідомлюють ризики, пов'язані з ним.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відома Вам сутність поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	частково
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	100%	-	-
2.	Економіка	100%	-	-
3.	Облік і оподаткування	94,7%	-	5,3%
4.	Психологія	96,9%	-	3,1%
5.	Соціальна робота	90,6%	4,7%	4,7%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	71,4%	14,3%	14,3%

Більшості респондентам відомо, що тексти всіх курсових та кваліфікаційних робіт проходять перевірку на рівень плагіату.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відомо вам, що тексти всіх курсових та кваліфікаційних робіт проходять перевірку на рівень плагіату?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	100%	-

2.	Економіка	100%	-
3.	Облік і оподаткування	94,7%	5,3%
4.	Психологія	96,9%	3,1%
5.	Соціальна робота	95,2%	4,8%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	78,6%	21,4%

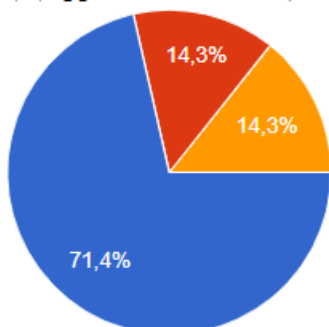
Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації та посилання на використані джерела?» виглядає наступним чином:

- відповіді більшості респондентів свідчить про високий рівень обізнаності студентів щодо академічних стандартів цитування;
- меншій кількості респондентів не відомі правила цитування наукової інформації;
- частина студентів має базові знання, але потребує уточнення або додаткової практики щодо правил цитування та правильного оформлення джерел.

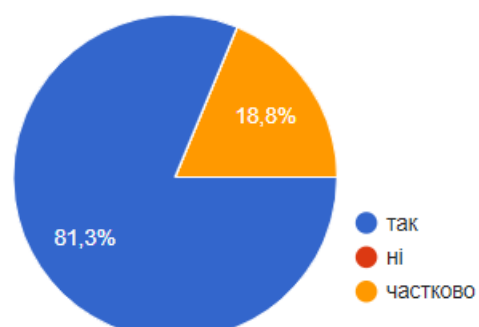
Таким чином, виникає необхідність впровадження додаткових навчальних матеріалів або проведення інформаційних заходів для поглиблення знань студентів з даного питання.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації та посилання на використані джерела?»

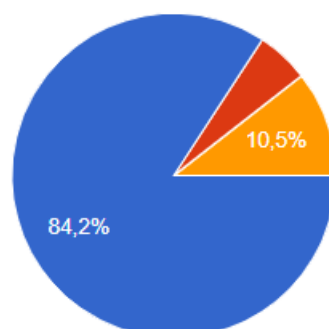
*ОПП Професійна освіта
(Цифрові технології)*

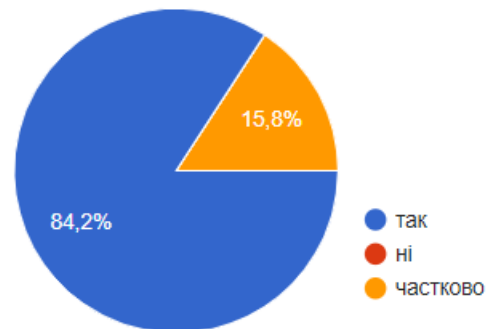
ОПП Економіка

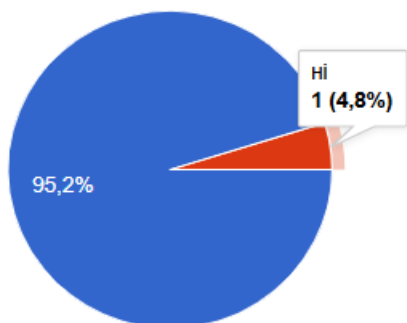
ОПП Облік і оподаткування

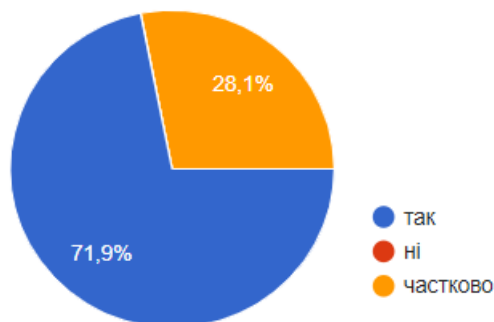
*ОПП Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок*

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

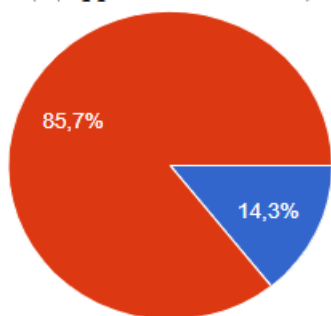
Значною є кількість студентів, які не порушували принципи академічної доброчесності. Проте, незначний відсоток опитаних зауважили, що все ж таки вдавалися до нечесних практик у процесі навчання в інституті.

Причинами таких дій здобувачі вищої освіти вважають:

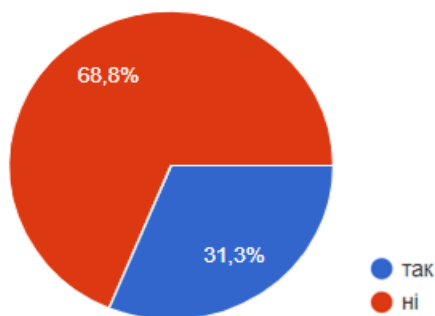
- Не цікаво самостійно вивчати матеріал;
- Не вистачало часу для виконання роботи;
- Вільний доступ до інтернет джерел;
- Допомога штучний інтелект;
- Під час проходження тестів вдавався до перевірки своїх знань шляхом використання інформації з відкритих джерел в інтернеті. Прирівнюю це до списування;
- Перевіряв правильність відповідей тесту через Chat-GPT.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи доводилося Вам вдаватися до нечесних практик порушення академічної доброчесності під час навчання в інституті?»

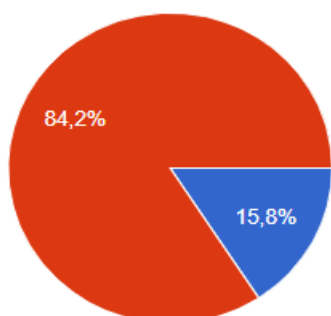
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

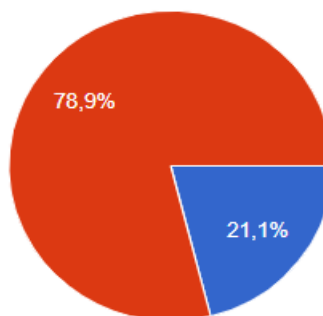
ОПП Економіка

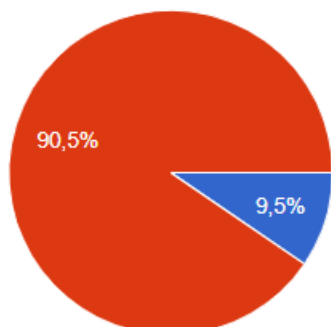
ОПП Облік і оподаткування

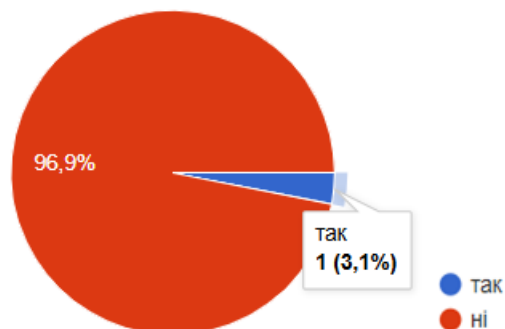
ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

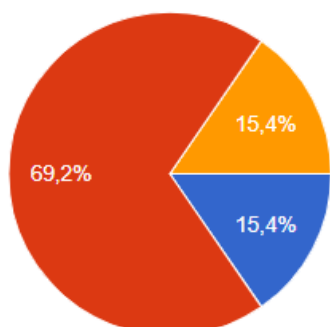

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи вважаєте Ви, що краще вдатися до недоброчесних практик, ніж самостійно освоїти навчальний матеріал?» залежить від індивідуальних цінностей студентів та виглядає наступним чином:

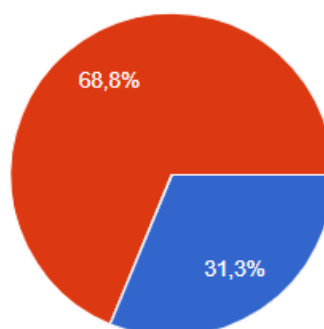
- відповідь «ні» відображає позицію більшості респондентів, які визнають важливість самостійної роботи для досягнення реальних знань та академічного успіху;
- незначній кількості опитаних важко визначити, що краще – чесно працювати чи використовувати недоброчесні практики;
- відповідь «так» відображає позицію респондентів, які шукають шляхи полегшення процесу навчання.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи вважаєте Ви, що краще вдатися до недоброчесних практик, ніж самостійно освоїти навчальний матеріал?»

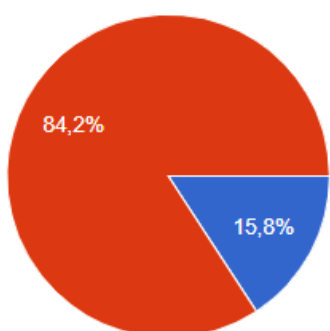
ОПП Професійна освіта
(Цифрові технології)

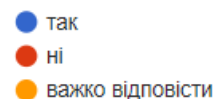
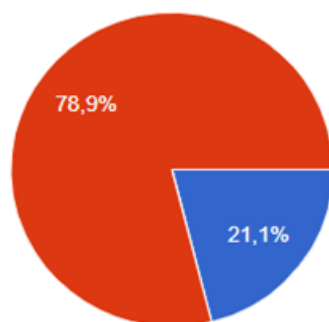
ОПП Економіка

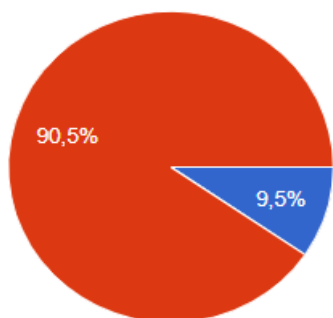
ОПП Облік і оподаткування

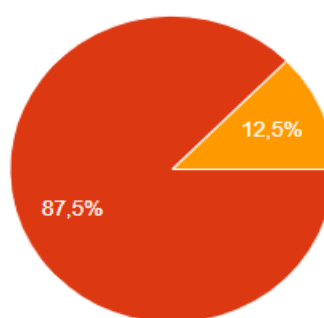
ОПП Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

Думки опитаних щодо негативного впливу недоброчесних практик на освоєння професійних знань і навиків розділилися. Разом з тим, переважна кількість здобувачів вищої освіти вважають вплив академічного шахрайства негативним. Таким чином, анкетування показало, що для більшості студентів мотивацією щодо доброчесного навчання є освоєння компетентностей майбутньої професії.

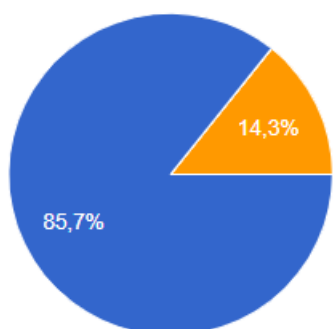
Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи вважаєте Ви, що списування, плагіат, обман та інші прояви недоброчесності негативно впливатимуть на освоєння професійних знань та навиків?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	важко відповісти
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	84,2%	-	15,8%
2.	Економіка	62,5%	6,3%	31,3%
3.	Облік і оподаткування	78,9%	-	21,1%
4.	Психологія	90,6%	-	9,4%
5.	Соціальна робота	81%	4,8%	14,3%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	61,5%	15,4%	23,1%

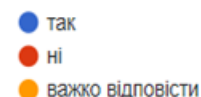
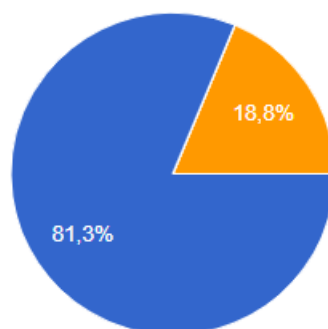
Відповіді опитаних підтвердили, що в інституті діє Кодекс академічної доброчесності, поважається доброчесна поведінка і чиниться протидія академічному шахрайству.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи діє в інституті Кодекс академічної доброчесності, поважається доброчесність і чиниться протидія академічному шахрайству?»

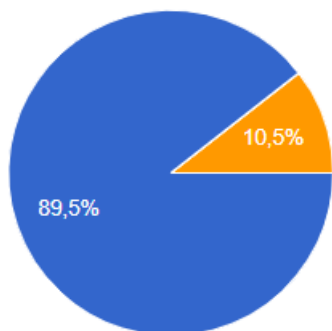
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

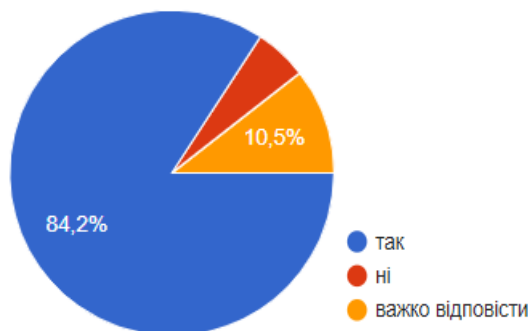
ОПП Економіка

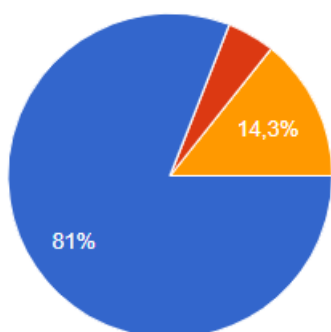
ОПП Облік і оподаткування

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи приймаєте Ви участь у дискусіях, тренінгах, семінарах та інших заходах щодо популяризації академічної доброчесності?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	76,8%	21,4%
2.	Економіка	62,4%	37,6%
3.	Облік і оподаткування	82,2%	17,8%
4.	Психологія	84,1%	15,9%
5.	Соціальна робота	69,4%	30,6%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	57,1%	42,9%

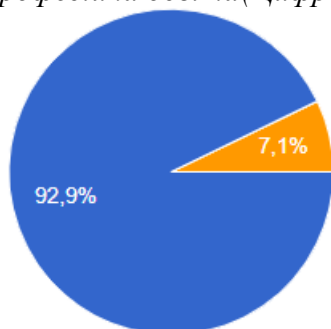
Аналіз даних таблиці показав, що більша частина студентів обрали стверджувальну відповідь. Така тенденція може свідчити про позитивний настрій серед студентської аудиторії щодо розвитку етики та принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі.

Проте варто зазначити, що залишається важливим питання залученості здобувачів вищої освіти до заходів з популяризації академічної доброчесності.

Питання дотримання цінностей академічної доброчесності є важливою частиною освітнього процесу. Так, більшість здобувачів вищої освіти підтвердили, що викладачі активно інформують їх про процедуру дотримання академічної доброчесності.

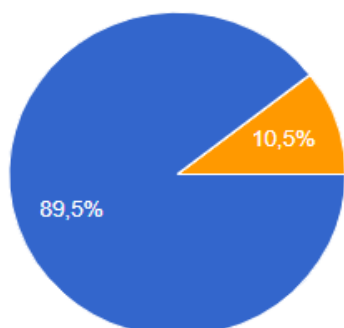
Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи інформують Вас викладачі про процедуру дотримання академічної доброчесності під час навчання в інституті?»

ОПП Професійна освіта(Цифрові технології) ОПП Економіка

ОПП Облік і оподаткування

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

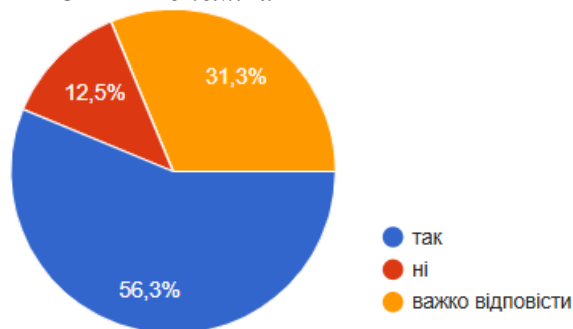
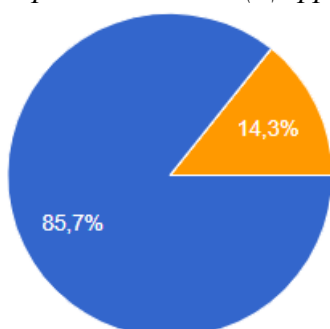

Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти на наступне запитання, вказує на потребу поширювати серед студентської молоді інституту інформацію щодо діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

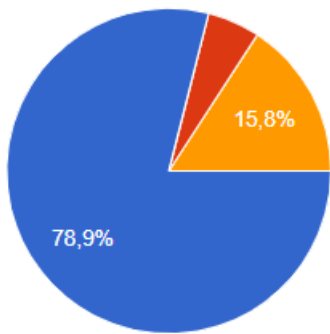
Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи знаєте Ви про діяльність Комісії з питань етики та академічної доброчесності в інституті?»

ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

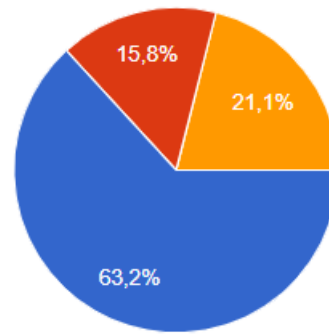
ОПП Економіка

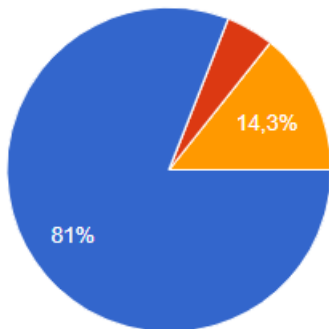
ОПП Облік і оподаткування

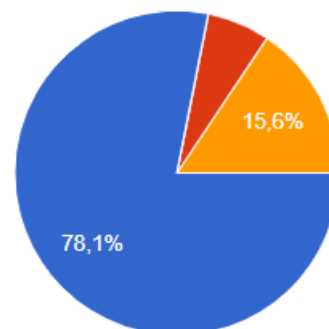
ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

ОПП Соціальна робота

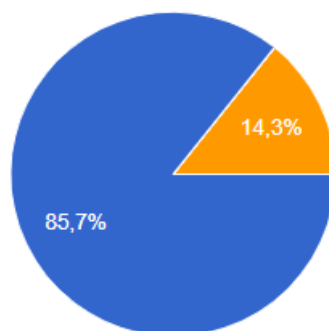
ОПП Психологія

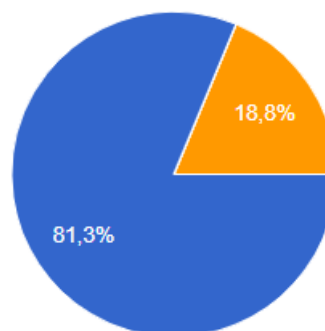
● так
● ні
● важко відповісти

Наступні діаграми відображають відсотковий розподіл відповідей респондентів на питання «**Чи вважаєте Ви за необхідне доводити до відома викладачів, адміністрації інституту інформацію про факти недоброчесності у разі їх виявлення Вами?**»

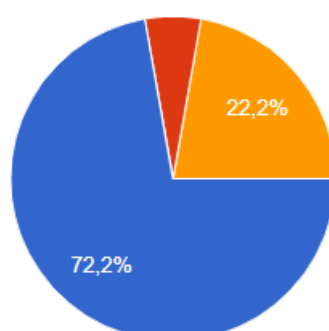
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

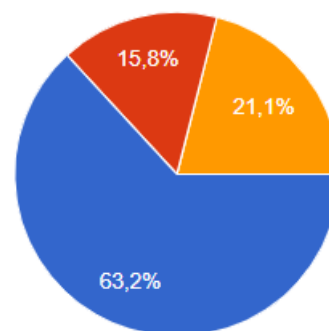
ОПП Економіка

ОПП Облік і оподаткування

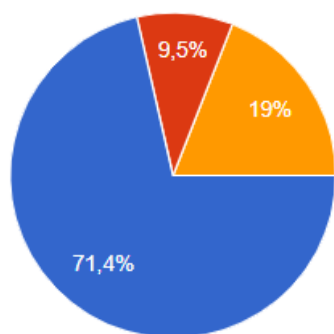

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

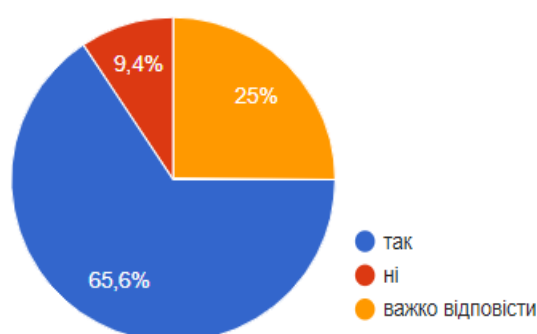

● так
● ні
● важко відповісти

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

В процесі опитування респондентам пропонувалось оцінити дієвість заходів щодо студентів у разі виявлення і доведення фактів прояву академічної недоброчесності.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Які санкції щодо студентів Ви вважаєте доцільними у разі виявлення і доведення фактів прояву академічної недоброчесності?» (відповідаючи на дане питання здобувачі могли обрати декілька варіантів відповіді)

№	Санкції	ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фінансовий ринок	ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)	ОПП Облік і оподаткування	ОПП Економіка	ОПП Психологія	ОПП Соціальна робота
1.	попередження, заходи дисциплінарного або виховного характеру	100%	64,3%	89,5%	87,5%	78,1%	95%
2.	повторне проходження оцінювання (залік, іспит, контрольна робота тощо)	78,9%	64,3%	73,7%	75%	68,8%	70%
3.	повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми (повторне вивчення дисципліни)	5,3%	28,6%	15,8%	25%	28,1%	25%
4.	публічне вибачення перед постраждалими за приниження людської гідності або дискримінацію будь-якого учасника освітнього процесу, посягання на права людини, а також в разі булінгу (цькування) учасника освітнього процесу	21,1%	28,6%	10,5%	56,3%	25%	35%
5.	позбавлення наданих інститутом пільг з оплати навчання	10,5%	14,3%	5,3%	18,8%	15,6%	20%
6.	відрахування з інституту	5,3%	14,3%	5,3%	25%	6,3%	5%

На думку опитаних, найдоцільнішою санкцією для здобувачів, які вдавались до недоброчесних практик є попередження, заходи дисциплінарного або виховного характеру. Також важливою та дієвою санкцією є повторне проходження оцінювання (залік, іспит, контрольна робота тощо). Варто зауважити, що здобувачі вищої освіти надають перевагу більш лояльним санкціям за порушення академічної доброчесності.

На запитання «Чи були, за час Вашого навчання в інституті, випадки вимагання грошової або іншої матеріальної вигоди при оцінюванні Ваших знань, при оформленні документів, при поселенні в гуртожиток тощо?» ми отримали підтвердження від студентів, щодо відсутності в інституті практики корупційних дій.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи були, за час Вашого навчання в інституті, випадки вимагання грошової або іншої матеріальної вигоди при оцінюванні Ваших знань, при оформленні документів, при поселенні в гуртожиток тощо?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	-	100%
2.	Економіка	-	100%
3.	Облік і оподаткування	-	100%
4.	Психологія	-	100%
5.	Соціальна робота	-	100%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	-	100%

Підсумовуючи, можна зробити загальні висновки, що здобувачі вищої освіти ОС Бакалавр дотримуються цінностей академічної культури в освітньому середовищі та розуміють наслідки недоброчесних практик. Також відповіді опитаних свідчать про те, що в інституті створено доброчесне академічне середовище.

Результати дослідження будуть використані для удосконалення системи поширення принципів академічної доброчесності в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Тому, вдячні кожному студенту, який пройшов опитування та залишив свої пропозиції щодо підвищення рівня академічної доброчесності в інституті:

- Підтримувати доброчесність;
- Проводити інформаційні акції;
- Дотримуватися й далі політики доброчесності;
- Внести систему штрафів;

- *Важливо підтримувати атмосферу, в якій студенти не тільки усвідомлюють наслідки порушень академічної доброчесності, але й заохочуються до взаємної допомоги у підтримці етичних стандартів;*
- *Підтримувати академічну доброчесність в інституті;*
- *В інституті дуже високий рівень академічної доброчесності, безліч семінарів та вебінарів на згадані теми. Гловюк О.В. часто проводить опитування щодо дотримання академічної доброчесності!!! Щиро дякую за відкритість!*
- *В інституті відсутнє хабарництво, що є надзвичайно приємно))));*
- *Вдячний ректору за доброчесність;*
- *Пропозиції відсутні, все добре;*
- *Поширюються етичні принципи і передбачається відповідальність через Кодекс академічної доброчесності, з яким студентів ознайомлюють;*
- *Кожен - доросла людина, сам несе відповідальність за свої вчинки.*

Провідний фахівець відділу якості освіти,
юридичного забезпечення та
інформаційно-аналітичної роботи

Оксана ГЛОВ'ЮК